

I

(Meddelelser)

RÅDET

RÅDETS RESOLUTION

af 31. marts 1995

om bedre kvalitet og større variation med hensyn til tilegnelse af og undervisning i fremmedsprog i uddannelsessystemerne i Den Europæiske Union

(95/C 207/01)

Indledning

Rådet og undervisningsministrene, forsamlet i Rådet, har siden deres resolution i 1976 vedrørende et handlingsprogram på uddannelsesområdet gentagne gange givet udtryk for, at de lægger vægt på at fremme undervisningen i Unionens sprog.

De nye beføjelser, som tillægges Fællesskabet i artikel 126 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, som ændret ved traktaten om Den Europæiske Union, bl.a. på skoleuddannelsesområdet, omfatter en henvisning til »undervisning i og udbredelse af medlemsstaternes sprog«.

På baggrund af de betydelige resultater, der er opnået via ERASMUS- og LINGUA-programmerne, de midler, der er til rådighed inden for Fællesskabets handlingsprogrammer SOCRATES og LEONARDO, og de aktioner, der tidligere er iværksat af de kompetente internationale organisationer, bl.a. Europarådet, er formålet med denne resolution at danne basis for en overvejelse om, hvilke midler undervisningssystemerne selv har til at fortsætte opbygningen af et Europa uden indre grænser og til at styrke forståelsen mellem Unionens befolkninger. Fremme af flersprogethed bliver i den henseende en af de største opgaver på uddannelsesområdet. Samtidig med, at princippet om lige status for hvert af Unionens sprog bekræftes, skal det derfor overvejes, hvilke instrumenter der kan medvirke til at forbedre og sprede sprogundervisningen og anvendelsen af fremmedsprog i praksis, så den enkelte borger kan få adgang til den kulturrigdom, der er rodfæstet i Unionens sproglige mangfoldighed.

Da Fællesskabets aktion tager sigte på at støtte medlemsstaternes bestæbelser på dette område under iagttagelse af nærhedsprincippet, skal den desuden tage hensyn til, at medlemsstaternes strukturer og erfaringer på området er forskellige.

På baggrund af ovenstående fremhæver Rådet, at det er nødvendigt:

- ved hjælp af egnede foranstaltninger at gøre en indsats inden for uddannelsessystemerne for at forbedre kendskabet til Den Europæiske Unions sprog kvalitativt med det formål at øge mulighederne for at kommunikere inden for Unionen og at sikre en så stor udbredelse af alle medlemsstaternes sprog og kulturer som muligt
- at træffe foranstaltninger, der kan anspore til at udvide antallet af de sprog, der undervises i i medlemsstaterne, ved at give elever og studerende muligheder for at tilegne sig kundskaber i flere af Den Europæiske Unions sprog i løbet af deres skolegang eller under deres videregående studier.

Sådanne foranstaltninger bør vedrøre både den almene og den erhvervsorienterede undervisning på alle niveauer, herunder undervisningen på universiteter og højere læreanstalter under hensyntagen til disses autonomi.

De kan tage sigte på:

I. En bedre kvalitet for så vidt angår tilegnelse af og undervisning i de sprog, der tales i Den Europæiske Union

A. TILEGNEELSE AF FREMMEDSPROG:

1. For at udvikle evnen til at kommunikere bør der især lægges vægt på metoder, der kan udvikle evnen til at forstå det talte sprog og den mundtlige udtryksfærdighed såvel som læsefærdigheden og den skriftlige udtryksfærdighed.

Med henblik herpå er det ønskeligt at fremme kontakten med personer, der taler det pågældende moderne fremmedsprog:

- a) gennem den virtuelle mobilitet, som den nye teknologi giver mulighed for

Elevernes virtuelle mobilitet kan — i mangel af fysisk mobilitet eller som supplement hertil — sikres ved hjælp af individuelle forbindelser mellem uddannelsesinstitutionerne samt udvekslinger af sprog lærere og sproghjælperere.

De multimedia-centre, der allerede findes eller eventuelt kan oprettes i medlemsstaterne til undervisning i og tilegnelse af sprog samt til åben undervisning og fjernundervisning, kunne med fordel sammenkobles i et netværk. Dette ville gøre det muligt at forbedre kvaliteten af undervisningsmaterialerne, at udvikle undervisningsforløb og nyskabende materiale for hver enkelt stat eller flere stater sammen og at videregive god undervisningspraksis på alle niveauer, herunder tilegnelse af moderne fremmedsprog i en tidlig alder.

- b) ved fysisk mobilitet

Så mange elever som muligt bør have mulighed for i løbet af deres skolegang at tage på mindst ét sprogophold i et unionsland, hvis sprog de lærer.

Man bør i særlig grad være opmærksom på, at elever fra socialt og kulturelt mindre gunstigt stillede lag, landmiljøer og randområder, får mulighed for at deltage.

Gennem EF-handlingsprogrammet LINGUA er der navnlig som led i fælles uddannelsesprojekter høstet mange erfaringer, som kan give inspiration til medlemsstaternes og Fællesskabets fremtidige aktioner. Kvaliteten af sprogopholdene kunne forbedres ved

- at sørge for, at elevernes ophold bliver forberedt pædagogisk, at der foretages en evaluering, og at opholdet bliver af mindst to ugers varighed i løbet af undervisningen på sekundærtrinnet
- at henstille til skolerne, at de lader sprogopholdene indgå i et pædagogisk projekt, der omfatter skolen som helhed, sådan at også de elever, der ikke kommer på sprogophold, får et vist sprogligt udbytte såvel under forberedelsen som efter hjemkomsten, samt når fremmede elever besøger skolen
- at benytte enhver lejlighed, som det enkelte uddannelsessystem byder på, f.eks. klasserejser (vinterferier og forskellige former for lejrskoleophold m.m.), til at bringe elever og lærere fra forskellige medlemsstater sammen
- at uddybe den sproglige forberedelse af studerende, som deltager i udvekslings- eller mobilitetsprogrammer.

2. Fremme af nyskabende metoder lige fra skoler til universiteter og højere læreanstalter

For at forbedre elevernes sprogkundskaber på trods af det begrænsede antal timer, der som regel afsættes til sprogundervisningen, kan der iværksættes forskellige nyska-

bende metoder, der kan gøre sprogundervisningen og sprogtilegnelsen mere effektiv, herunder:

- intensiv undervisning og tilegnelse
- muligheden for, at lærere, der er rejst til et andet land for at undervise, som har taget et sabbatår, eller som er blevet indbudt som gæsteforelæsere, kan undervise på deres modersmål, når det er et af Unionens sprog
- undervisning på et fremmedsprog i andre fag end sprog i klasser med tosproget undervisning.

3. *Tilegnelse af fremmedsprog i en tidlig alder*

Da det er mere effektivt at tilegne sig fremmedsprog i en tidlig alder, hvor den intellektuelle smidighed og indlæringssevne er størst, og på baggrund af et ønske om at fremme elevernes evne til at lære fremmedsprog, ville det være ønskeligt at indføre undervisning i moderne fremmedsprog eller udbygge denne undervisning på et tidligt tidspunkt, dvs. allerede på primærtrinnet. Fællesskabet kunne støtte udbredelse og udveksling af erfaringer og god praksis på dette nyskabende område.

4. *Fremme af tilegnelsen af fremmedsprog inden for de tekniske og erhvervsmæssige uddannelser*

Et stigende antal virksomheder — bl.a. små og mellemstore virksomheder — har brug for medarbejdere, som behersker flere af Unionens sprog.

Det er derfor særlig vigtigt, at elever inden for de tekniske og erhvervsmæssige uddannelser får mulighed for at erhverve de sprogkundskaber, som er nødvendige for, at de kan finde arbejde og gøre karriere.

Foranstaltningerne på dette område kan især tage sigte på:

- at øge og diversificere udvekslingen af elever og lærere
- at udarbejde sprogindlæringsmetoder, der er tilpasset de tekniske og erhvervsmæssige uddannelser, eller forbedre disse metoder, idet der skal være en sammenhæng mellem den almene undervisning og behovene inden for hvert fagområde
- at støtte sproglærerne og det berørte personale i virksomheder og uddannelsescentre
- at forbedre gennemsigtigheden og sammenligneligheden af kvalifikationerne på det sproglige område.

5. *Fremme af tilegnelsen af fremmedsprog i voksenundervisningen*

Tilegnelsen af fremmedsprog bør kunne fortsætte efter uddannelsens afslutning. Så mange voksne som muligt bør have mulighed for at lære sprog. Det vil øge erhvervs-mulighederne, bl.a. gennem faglig mobilitet. Tilegnelse af sprogkundskaber bør ligeledes kunne tjene til at stifte bekendtskab med forskellige folkeslags kultur og livsformer inden for Unionens medlemsstater. Den gensidige forståelse og den individuelle mobilitet vil således kunne styrkes. Fællesskabet kan spille en rolle ved at yde støtte hertil.

B. SPROGUNDERVISNING: FORANSTALTNINGER VEDRØRENDE LÆRERNE

1. *Uddannelse af sproglærere*

Under hensyntagen til de resultater, der er opnået med LINGUA-programmet, bør sproglige studieophold i medlemsstaterne udvikles og udbygges, såvel for kommende

sproglærere (grunduddannelse) som for lærere, der allerede underviser (videreuddannelse).

Det ville være ønskeligt at forbedre kvaliteten af uddannelsen, bl.a. ved

- at sørge for, at studieopholdene forberedes pædagogisk, og at deres varighed ikke er på mindre end to uger
- at lægge vægt på en forbedring af den mundtlige udstryksfærdighed, overvejelser vedrørende den indlæringsstrategi og den metode, der anvendes i sprogundervisningen, og ajourføring af kendskabet til de kulturelle forhold i det land, hvis sprog de pågældende underviser i eller skal undervise i
- at bestræbe sig på at sende studerende under videregående uddannelse til udlandet som sproghjælpelærere og at få udenlandske studerende under videregående uddannelse til landets skoler som sproghjælpelærere, idet det hovedsageligt er kommende sproglærere eller dem, der skal undervise i deres fag på et andet sprog end deres eget, der skal have mulighed herfor.

2. *Sproglig uddannelse af andre lærere end sproglærere*

For at gøre undervisningen i moderne fremmedsprog til andet og mere end den traditionelle sprogundervisning, navnlig i de tosprogede klasser, der blev nævnt i afsnit A 2, og inden for den tekniske og erhvervsmæssige uddannelse, ville det være ønskeligt, at andre lærere end sproglærere får en relevant uddannelse, herunder også inden for den videregående uddannelse. Med henblik herpå skal den enkelte medlemsstat ud fra sine egne regler definere arten og omfanget af de sprogkundskaber, der i givet fald er nødvendige for dem.

På samme måde bør folkeskolelærere, der skal undervise børn i en tidlig alder i moderne fremmedsprog, have en sproglig og metodologisk uddannelse. Studieophold i de lande, hvis sprog de kommer til at undervise i, bør tilpasses deres behov. Der bør især lægges vægt på mundtlig talefærdighed, på evnen til at forstå det talte sprog, på metode og på anvendelse af ny teknologi.

C. VURDERING AF ELEVERNES OG DE STUDERENDES KUNDSKABER

For at gøre undervisningen i Den Europæiske Unions sprog mere effektiv i praksis kunne man basere sig på et program for udveksling af erfaringer, der i givet fald stiler mod udarbejdelse af metodologier på grundlag af fælles indikatorer, som skal gøre det muligt at vurdere elevernes og de studerendes kundskaber på forskellige undervisningstrin. Et sådant arbejde, som bør udføres i tæt kontakt med Europarådet og andre internationale organisationer såsom OECD, ville give den enkelte medlemsstat mulighed for at foretage en objektiv vurdering af kvaliteten af dens undervisning i moderne fremmedsprog, og om den er tilpasset de forskellige behov; samtidig ville det give et fingerpeg om, hvordan man kan forbedre undervisningen.

II. *Større variation med hensyn til tilegnelse af og undervisning i Den Europæiske Unions sprog*

- i betragtning af udviklingen og fremskridtene inden for sprogundervisningen i alle Unionens medlemsstater i de sidste ti år bør eleverne som hovedregel have mulighed for at få undervisning i to andre af Unionens sprog end modersmålet eller modersmålene i mindst to år i træk og om muligt længere for hvert sprog i løbet af den obligatoriske skolegang; den pågældende undervisning skal ikke blot være en indføring i sproget, men sigte mod at opnå klart definerede kundskaber; det er op til den enkelte medlemsstat at præcisere arten og omfanget af sprogkundskaberne samt at angive, hvordan disse kundskaber bedst kan godskrives;
- der bør i videst muligt omfang gives et bedre og et mere varieret tilbud om undervisning i de sprog, som er mindre udbredt, og som der sjældent undervises i, på alle undervisningsniveauer og i alle typer undervisningsforløb;

- i betragtning af de vanskeligheder, der er forbundet med at øge udvalget af sprog, bliver det nødvendigt at udnytte alle de muligheder, som åben undervisning og fjernundervisning samt ny teknologi kan byde på; initiativer til at udvikle og udbrede disse redskaber vil blive fulgt med særlig opmærksomhed på fællesskabsniveau.

Fællesskabet bør fortsætte med at støtte udveksling mellem medlemsstaterne af erfaringer og god praksis med hensyn til udarbejdelse af pædagogisk og didaktisk materiale til studier i Unionens sprog i skoler og på videregående uddannelser. For at give lærerne ensartede pædagogiske midler til undervisning i alle disse sprog kunne Fællesskabet bl.a. støtte foranstaltninger, der gør det muligt at tilpasse det pædagogiske og didaktiske materiale, som allerede eksisterer for de sprog, der ofte undervises i, til de sprog, der sjældent undervises i;

- partnerskaber mellem flere skoler og universiteter eller højere læreanstalter kan bruges til at gøre elever, studerende og lærere opmærksomme på fordelene ved at erhverve kundskaber i flere sprog. Der kunne føres kampagner til fordel for en af parternes sprog, navnlig de sprog, der sjældent undervises i;
- de akademiske uddannelser giver i almindelighed kun ringe lejlighed til egentlig kommunikation; for at støtte de bestræbelser, der gøres på at variere udbuddet af sprog, henstilles det derfor til uddannelsesinstitutionerne, at de i sprogundervisningen i højere grad, når det er muligt, støtter sig på forbindelserne til omverdenen, såsom familier, partnerskaber mellem skoler og virksomheder, organisationer, der beskæftiger sig med voksenundervisning og erhvervsmæssig uddannelse, samt fritidsaktiviteter.

Kommissionen OPFORDRES TIL:

- at støtte medlemsstaternes aktioner med henblik på at nå ovennævnte mål, idet der skal tages hensyn til resultaterne af tidligere programmer og til de specifikke mål og disponible midler under SOCRATES-programmet
- hvert tredje år at forelægge en kortfattet rapport om forløbet af de aktioner, der er sat i gang for at støtte politikken for undervisning i moderne fremmedsprog i medlemsstaterne og i Den Europæiske Union.

RÅDETS RESOLUTION

af 31. marts 1995

om samarbejde på området information af unge og undersøgelser på ungdomsområdet

(95/C 207/02)

1. Rådet understreger den positive betydning, som information af unge og om unge har for mobiliteten og det europæiske borgerskab, samt behovet for at iværksætte samordnede aktioner på området.

Det konstaterer, at der i de fleste medlemsstater findes informationstjenester, som retter sig mod de unge og bygger på fælles principper, som bl.a. fremgår af anbefaling R(90)7 fra Europarådets Ministerudvalg om information og vejledning af unge i Europa.

Det glæder sig over de samarbejdsbestræbelser, der siden 1988 har fundet sted på ungdomsoplysningsområdet; de førte den 26. juni 1991 til, at Rådet og ministrene med ansvar for ungdomsanliggender, forsamlet i Rådet, vedtog en resolution om prioriterede aktioner på ungdomsområdet, og de har bevirket, at informering af unge og undersøgelser på ungdomsområdet er blandt de fem aktioner, som er omfattet af tredje fase af »Ungdom for Europa«-programmet.